

2. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України / Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] : Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>

3. Пластун В.Л. Страхове шахрайство у сучасних умовах розвитку страхового ринку України / В.Л. Пластун, Г.В. Гніденко // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія Економіка і менеджмент. С: Сумський національний аграрний університет, 2010. – № 5/1 (39). – С. 99-105.

УДК 368.025

*Ю.М. Клапків, к.е.н.,
Тернопільський національний економічний університет*

ОСНОВНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ РИЗИКАМИ

Ризики завжди супроводжують економічну діяльність господарюючих суб'єктів. Розрізняють чотири способи основні методи управління ризиками, фактично чотири окремі стратегії дій, які щодо страхового ризику може використати індивід, що маніпулює ним з метою мінімізації можливих збитків [1].

1. Уникнення ризику – це метод, що полягає у свідомій відмові у визнанні ризику; суб'єкт в результаті схильний до втрати бізнесу. Висловлює вкрай негативне ставлення до ризику, блокує розвиток, дана стратегія є вкрай неефективною та економічно контрпродуктивною. Щодо ризиків виробництва наприклад в сільському господарстві (переважно природний ризик) взагалі неможлива в застосуванні, оскільки не можливо вести сільськогосподарську діяльність, уникаючи при цьому природного ризику, нерозривно з нею пов'язаного [2].

2. Утримання ризику – цей метод полягає в затриманні ризику, а насправді на зупинці фінансової відповідальності за наслідки реалізації ризику всередині самої інституції. Вона може приймати форму активної прийняття, коли рішення приймається усвідомлено, на основі оцінки власної ситуації; або пасивного утримання, коли особа відповідальна за прийняття рішення навіть не підозрює, що воно впливає їх її непередбачуваності.

Хоча в деяких випадках саме утримання ризику є оптимальним рішенням, за умови що інституція в змозі покрити втрати за рахунок власних коштів (фактично це самострахування, яке є ефективним при диференціації доходів та високій імовірності саме незначних збитків. Однак, як правило, вважається, що інституції чи особи, які утримують ризик на мають повної інформації і реалізують дану тактику через неправильну оцінку ризику, його загрози та можливі втрати. Дана загроза особливо актуальна для інституцій що наражаються на рідкісні але значні за обсягами збитки [3].

3. Контроль ризику – це метод, що полягає в проведенні заходів, що зменшують ймовірність і частоту реалізації ризиків та розміри їх наслідки. Контроль шляхом запобігання втрат – це так звані превентивні заходи. Вони можуть полягати у діях спрямованих на зменшення імовірності значних втрат у разі реалізації конкретного ризику та через диверсифікацію діяльності, доходів чи навіть географічну диверсифікацію складових вартості інституції [4]. Водночас є сфери де, ефективність цього методу обмежена, так як вплив людини на збитки при

оперативній реалізації наприклад природних ризиків доволі незначний, а можливість мінімізації наслідків реалізації вкрай незначна [5].

4. Передача відповідальності за наслідки реалізації ризику – метод, при якому частина ризику (зокрема, фінансової відповідальності за реалізацію ризику) переноситься на іншу особу чи інституції.

Коли жоден з перерахованих вище методів управління ризиком є мало ефективним (контроль є неефективним, утримання небезпечним, а уникнення неможливим) фінансові наслідки реалізації ризику повинні бути перекладені на зовнішній суб'єкт. Даний метод управління реалізується в першу чергу через страхові послуги, хоч він може використовувати і послуги охорони чи зберігання. Водночас, щодо виробничого ризику єдиним варіантом є придбання страхового захисту, тобто виділення фінансових ресурсів на трансфер наслідків реалізації ризику.

Отже, ми можемо прийти до висновку, щодо наявності численних ризиків притаманних людській діяльності, деякі із них наприклад екзогенні, а, отже, індивід чи окрема інституція або несуттєво або взагалі не впливає на ймовірність їх реалізації. Зважаючи, на той факт, що небезпеки не уникнути, а можливості захисту від наслідків реалізованого ризику та способи мінімізації збитку невеликі, оптимальним є використання страхового захисту, тим самим забезпечуючи фінансові кошти від потенційних майбутніх втрат.

Список використаних джерел:

1. Клапків Л. Прагматизм управління фінансовими ризиками, властивими страховим послугам / Л. Клапків // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – №4, Т.1. – С. 137-140.

2. Kaczała M. Skuteczne ubezpieczenia w zarządzaniu gospodarstwem rolnym. Część I: Identyfikacja zagrożeń w działalności producenta rolnego i wskazania dla rynku ubezpieczeniowego/ M. Kaczała, K. Łyskawa // Wiadomości Ubezpieczeniowe 2008, nr 1/2, s. 39.

3. Клапків Ю. Дефініція та особливості класифікації катастрофічних ризиків у теорії страхування/ Юрій Клапків // Фінансовий простір. – № 3 (11). – 2013. – С. 145-151

4. Клапків Ю. Фундаментальні домінанти фінансової державної підтримки аграрного бізнесу / Юрій Клапків, Любов Клапків // Наукові записки. Серія «Економіка»: Збірник наукових праць.- Острозька академія, 2012. – Випуск 20. – С. 126-128.

5. Janowicz-Lomott M., Farm income insurance as an alternative for traditional crop insurance /M Janowicz-Lomott, K Łyskawa, P Rozumek// Procedia Economics and Finance. – №33. – S. 439-449.

УДК 338.439:331.101.262 (045)

*С.А. Сегеда, к.е.н., доцент,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

РОЛЬ АГРАРНО-ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ

Розвиток людини, а також її структурних складових ресурсного потенціалу, в значній мірі визначається аграрно-продовольчим забезпеченням та повинні